

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 ЧЕРКАСЬКИЙ ХУДОЖНЬО-ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
 Відділення архітектури та мистецтва

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (обов'язковий компонент) «ОСНОВИ ФІЛОСОФСЬКИХ ЗНАТЬ(ФІЛОСОФІЯ, РЕЛІГІЄЗНАВСТВО)» Освітньо-професійної програми: «Обслуговування програмних систем і комплексів» (назва освітньо-професійної програми) Спеціальність F3 «Комп'ютерні науки» (шифр та назва спеціальності) Галузь знань: F «Інформаційні технології»
Циклова комісія	суспільно-економічних та гуманітарних дисциплін
Курс, семестр	II курс, IV семестр,
Обсяг	2 кредити ЄКТС – 60 год. Аудиторні заняття: лекційні: 20 год.; практичні - 10 год. , самостійне опрацювання студентів – 30 год.
Мова викладання	Українська
Вимоги до початку вивчення	Необхідні знання та навички: Знання української мови на достатньому рівні, щоб розуміти та опановувати навчальний матеріал дисципліни. Базові знання зі шкільного курсу предмету «Громадянська освіта» щодо основних суспільствознавчих термінів та категорій; базові філософські категорії.
Відповідність компетентностей та програмних результатів навчання	Загальні: ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК6 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 8 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Спеціальні: СК1 Здатність використовувати основні поняття, ідеї та методи фундаментальних наук під час розв'язання складних спеціалізованих задач з комп'ютерних наук в галузі інформаційних технологій. Результати навчання: РН01 Аналізувати явища і події соціально-політичного, культурного, духовного середовища для формування світогляду людини та встановлювати зв'язок між ними.
Що буде вивчатися	Тема 1. Вступ. Філософія як специфічний тип знання. Тема 2. Філософія Стародавнього світу. Тема 3. Філософія європейського Середньовіччя та епохи Відродження Тема 4. Філософія Нового часу. Тема 5. Філософська думка в Україні. Тема 6. Філософія XIX – XX ст. Тема 7. Теорія пізнання. Тема 8. Філософська концепція людини. Тема 9. Філософський аналіз суспільства. Тема 10. Цінності в житті людини і суспільства. Тема 11. Світові релігії.
Чому це цікаво/треба вивчати	Для студентів спеціальності «Комп'ютерні науки» дисципліна «ОФЗ») є важливою складовою суспільствознавчого циклу. Знання про людину, культуру

	та світоглядні системи потрібні сьогодні не лише філософам, але й фахівцям ІТ-сфери, оскільки будь-яка цифрова технологія створюється для людини та функціонує в соціальному й культурному середовищі. Розуміння філософських концепцій допомагає майбутньому програмісту усвідомлювати роль технологій у сучасному світі, формувати власну систему цінностей, критично мислити й глибше аналізувати соціальні наслідки технічних рішень. Фахівець, який розуміє природу людської поведінки, соціальних структур, комунікаційних процесів і культурних відмінностей, здатний створювати більш ефективні, етичні та орієнтовані на користувача цифрові продукти. Тому розвиток світоглядної культури та розуміння взаємозв'язку людини, суспільства і технологій є важливою умовою формування сучасного програміста, його професійної відповідальності, здатності працювати в мультикультурному середовищі та свідомо впливати на цифровий простір, у якому він здійснює свою діяльність.
Чому можна навчатися	Компетенції з дисципліни «ОФЗ» допомагають програмісту глибше розуміти людину, суспільство та культурний контекст, створюючи цифрові продукти, які є функціональними, етичними та соціально відповідальними. Зокрема: 1. Розуміння людської природи та поведінки користувачів. Знання філософських концепцій про людину дає програмісту інструменти для проектування систем, орієнтованих на реальні потреби користувачів, їхні мотивації, емоції та способи взаємодії з технологіями. Це підвищує зручність, ефективність і прийнятність цифрових продуктів. 2. Урахування культурного та світоглядного контексту в цифрових рішеннях. Розуміння різних культурних моделей, цінностей і світоглядних відмінностей дозволяє створювати програмні продукти, адаптовані для різних соціальних груп і міжнародних аудиторій, уникати культурних конфліктів і помилок у дизайні та функціоналі. 3. Цифрова комунікація та пояснення складних ідей. Розуміння соціальних процесів дає змогу ефективніше презентувати технічні рішення, працювати в міждисциплінарних командах, створювати зрозумілі інтерфейси, документацію та візуалізації даних для різних категорій користувачів. 4. Філософські основи відповідального програмування. Опанування етичних і філософських підходів формує в програміста здатність усвідомлено приймати рішення щодо використання штучного інтелекту, великих даних, автоматизації, алгоритмічного впливу та відповідальності за наслідки власної розробки. 5. Етичні аспекти створення програмного забезпечення Дисципліна сприяє формуванню навичок етичної розробки: захисту персональних даних, уникнення дискримінаційних алгоритмів, прозорості цифрових рішень, протидії маніпуляціям і зловживанням технологіями. 6. Розробка доступних та інклюзивних цифрових продуктів Соціально-філософські знання допомагають програмісту створювати програмне забезпечення, доступне для різних груп користувачів, зокрема людей з інвалідністю, різним рівнем цифрової грамотності та культурним досвідом, що розширює соціальну цінність і ефективність технологій.
Як користуватися набутими знаннями/уміннями (компетентності)	Знання з дисципліни «ОФЗ» допомагають програмісту розуміти, як функціонують суспільство, культура, людина та її взаємодія з технологічним середовищем. Це дає змогу створювати цифрові продукти й інформаційні системи, які не лише технічно коректні, а й соціально відповідальні, етичні та орієнтовані на людину. Для сучасного програміста такі знання є критично важливими, особливо якщо він працює з державними цифровими сервісами, соціальними платформами, освітніми проектами, фінансовими системами, медіа або громадським сектором. Зокрема, програміст отримує такі компетенції: 1. Розуміння соціальних процесів Знання про структуру суспільства, соціальні групи, норми, конфлікти та цінності допомагають програмісту створювати програмні продукти, що відповідають реальним потребам користувачів і коректно працюють у різних соціальних контекстах. 2. Уміння працювати з культурними контекстами Курс формує базове розуміння культурних відмінностей, традицій,

	символів і моделей поведінки. Це дозволяє уникати культурної нечутливості в інтерфейсах, контенті, алгоритмах та логіці цифрових сервісів, особливо для міжнародної аудиторії. 3. Аналіз впливу технологій на суспільство Програміст навчається бачити, як цифрові продукти впливають на поведінку людей, комунікацію, інформаційне середовище, формування громадської думки та соціальні зв'язки. Це формує відповідальне ставлення до власних технічних рішень. 4. Створення соціально орієнтованих цифрових рішень Соціальні проблеми — нерівність, доступність, екологія, цифрові права, інформаційна безпека — часто вирішуються за допомогою технологій. Знання з дисципліни дозволяють програмісту працювати з такими проектами усвідомлено та професійно. 5. Розуміння людини в техногенному та глобальному середовищі Осмищення взаємодії людини з технологіями, містом, природою та глобальними процесами допомагає створювати цифрові продукти, які не перевантажують користувача, враховують його можливості та сприяють сталому розвитку. 6. Етика та моральні аспекти програмування Програміст отримує уявлення про: • етичне використання даних; • захист приватності; • недопущення дискримінаційних алгоритмів; • прозорість і відповідальність цифрових рішень. Це особливо важливо в умовах розвитку штучного інтелекту, автоматизованих систем та великих даних. 7. Розуміння глобальних викликів сучасності Тематика глобалізації, цифровізації, екологічних криз, інформаційних воєн і трансформації праці безпосередньо впливає на ІТ-сферу. Курс допомагає програмісту орієнтуватися в цих процесах і коректно реагувати на них у професійній діяльності. Як це застосовується в реальній роботі програміста ✓ Державні та соціальні цифрові сервіси Розробка платформ електронного урядування, освітніх систем, соціальних сервісів, орієнтованих на різні групи населення. ✓ Продуктова та UX-розробка Створення інтерфейсів і логіки взаємодії, які враховують поведінку користувачів, культурні особливості та соціальні очікування. ✓ Громадські та освітні ініціативи Розробка сайтів, платформ і застосунків для громадських організацій, соціальних проектів, інформаційних кампаній. ✓ Аналітика та робота з даними Візуалізація соціальних процесів, статистики, опитувань, що робить складну інформацію зрозумілою та доступною. У результаті програміст постає не лише як технічний виконавець, а як свідомий фахівець, який працює з людьми, суспільством і майбутнім через технології.
Заняття	Теоретичні заняття: ознайомлення з основними поняттями, термінами та концепціями, лекції з використанням мультимедійних матеріалів. Семінарські заняття: самостійна підготовка до занять за планом; поглиблення теоретичного матеріалу; обговорення актуальних питань сучасного інформаційного суспільства. Використання навчальних платформ (наприклад, Google Classroom, Quizizz.com) для інтерактивних тестів, навчальних відеоматеріалів.
Інформаційне забезпечення	1. Данильян О. Г. Філософія : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – 2-ге вид., переробл. і допов. Харків : Право, 2018. 2. Філософія: підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк, В.В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищю. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 3. Причепій Є. М., Черній А. М., Чекаль Л. А. Філософія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: „Академвидав“, 2006. 4. Філософія: Світ людини. Курс лекцій: Навчальний посібник/ В. Г. Табачковський, М. О. Булатов, Н. В. Хамітов. К.: «Либідь», 2003.

	5. Горлач М.І., Кремень В.Г., Ніколаєнко С.М., Требін М.П. та ін. Основи філософських знань: Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 6. Філософія : Навч. посібник\ Л. В. Губернський, І. Ф. Надольний. К.: «Вікар», 2001. 7. Бичко А. Історія філософії. Підручник. Либідь, 2001. 8. Горський В.С. Історія української філософії. Навч. посібник. К., 2001. 9. Петрушенко В.П. Основи філософських знань. Посібник. Новий світ, 2003. 10. Подольська Є. А. Кредитно-модульний курс з філософії: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство. Навчальний посібник. К., 2006. 11. Кислюк К. В. Філософія. Модульний курс: навчальний посібник. Х., 2009. 12. Мозговий Л. І., Бичко І. В., Додонов Р. О. Філософія. Кредитно-модульний курс: Навч. посіб. К., 2009. 13. Філософія: Дайджест для студентів і аспірантів / Лазарчук Ю. В., Виноградов Д. С. Корсунь-Шевченківський. 2003. 14. Губар О. М. Філософія: інтерактивний курс лекцій: Навч. посібник. К., 2007. 15. Мозкова Н. Історія української філософії. Україна, 2000.
Поточний контроль	Поточний контроль результатів навчальної діяльності здобувачів освіти: - роботи на аудиторних заняттях (відповіді на теоретичні питання; виконання поточних самостійних, тестових завдань); - результатів підготовки до семінарських занять; - результатів поточних контрольних робіт та ДКР. Контроль досягнень здобувачів освіти здійснюється за допомогою прозорих процедур. Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача освіти за дисципліною.
Семестровий контроль	Підсумковий контроль результатів навчальної діяльності здобувачів освіти у формі заліку у IV семестрі